www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس : **زبان فارسی (۳)**	رشته : **علوم تجربی – ریاضی فیزیک**	ساعت شروع : **۸ صبح**	مدت امتحان : **۹۰** دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۸ / ۳ / ۱۳۸۵**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**		***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان شناسی (٤ نمره)	
	۱- به چه دلیل کاربرد واحدهای زبانی زیر نادرست است؟	۰/۵
	الف) تو ، تو را از دید دیگران پنهان نمودی. ب) صمیمی دوستان آرزوی دیدن خوب	
	۲- الگوی هجایی واژه ی « چاره » را بنویسید.	۰/۵
	۳- آهنگ هر یک از جمله های زیر چگونه است؟	۰/۵
	الف) این صدا / صدای روشن و رهای کیست؟	
	ب) آیا طلوع زربار خورشید را دیده ای؟	
	٤- درجمله‌ی « تنها روزی رسان خداوند است.» تغییرتکیه روی هجاهای کدام واژه سبب تغییر معنای آن می شود؟	۰/۲۵
	٥- برای هر یک از واژه های مشخص شده در عبارت زیر در گذر زمان، کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه پیش آمده است ؟	۰/۷۵
	« به دستور فرمود تا در آید، در ساعت وارد شد، کیسه‌ای زر بدو داد و بر او دستار و جبّه پوشاند. »	
	٦- مفاهیم عام و انتزاعی جمله ی « درخت رشد می کند. » با تکیه بر کدام یک از نقش های زبان قابل فهم است؟	۰/۵
	۷-از چه قواعد و ضوابطی برای آفرینش ادبی کمک می گیریم؟	۰/۵
	۸- با فعل « گشت » دو جمله با معنای مختلف بنویسید.	۰/۵
	ب) بیاموزیم و املا (۳ نمره)	
	۱-املای صحیح ترکیبات نادرست زیر را بنویسید.	۱
	براعت و بیزاری – مؤانست و دوستی ـ تفحّص و تحقیق – ترقّی و انتساب – سرّه‌ی دینار – به زودی و عن قریب – سبز و نغز – شیوه و نسق – عتاب و خطاب – آب های تحت العرضی	
	۲- باتوجه به معنای واژه‌های هم‌آوا، کاربرد واژه‌ی مشخّص شده در کدام عبارت نادرست است؟ صحیح آن را بنویسید.	۰/۵
	الف) در این وادی ها بیابان های آتش زا و دریاهای توفان زا در پیش است.	
	ب) او را فراغ خاطری است که به بیان نمی آید.	
	۳- با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید:	
	مهرورزی کار پاکان است ، امّا زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست؛ چرا به چیزی مهر نمی‌ورزی که جمالی جاوید دارد و از هر چه گمان رود، زیباتر است؟ پس استوار و پای بر جا این سفر پرخطر را بر خود هموارکن.	
	الف) پسوند « ان » در واژه ی مشخص شده چه معنایی دارد؟	۰/۲۵
	ب) کدام واژه دو تلفظی است؟	۰/۲۵
	پ) تلفظ درست تر واژه ی « گمان » را بنویسید.	۰/۲۵
	ت) واج میانجی را در واژه ی « زیبایی » مشخص کنید.	۰/۲۵
	٤- در عبارت زیر در تلفّظ کدام واژه فرآیند واجی « ابدال» و در تلفّظ کدام واژه فرآیند واجی « افزایش » صورت گرفته است؟	۰/۵
	دیرگاهی است که در خانه ی همسایه‌ی من / می خواند خروس	
	پ) دستور (۸ نمره)	
	۱- واج های کلمه ی « پیمان » را مشخص کنید.	۰/۵
	۲- عبارت زیر چند تکواژ اشتقاقی دارد؟	۰/۲۵
	« کلاس و بچه‌ها برای من با دو احساس، شوق و نگرانی، همراه بود. همه چیز در اطرافم ناشناس بود. »	
	«ادامه سؤالات در صفحه ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس : زبان فارسی (۳)	رشته : علوم تجربی – ریاضی فیزیک	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۸ / ۳ / ۱۳۸۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	۳- در گروه اسمی « گواراترین چشمه ها » : الف) هسته کدام است؟ ب) نام وابسته های پیشین و پسین آن را بنویسید.	۰/۷۵
	٤- تعداد واژه های جمله‌ی زیر را بنویسید. «در این جهان ناپایدار بشرِ گرفتارِ تن همیشه سرگردان است.»	۰/۲۵
	٥- در جمله‌ی « اکنون باید خود را برای جنگ با زمانه مهیّا کند. » متمم اسم را بیابید.	۰/۵
	٦-در جمله‌ی زیر کدام گروه را می توان حذف کرد ؟ چرا؟ « با چشمان گشاد به مردم نگاه می کرد. »	۰/۷۵
	۷- با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید: « گویی در میان این کاروان کوچک ، بذر عشق پاشیده بودند ؛ عشقی که زندگی و شادی می آفرید و در برابر دروغ و خودخواهی ، سرسختانه می ایستاد و برای راستی و حقیقت تلاش می‌کرد. » الف) فعل « پاشیده بودند » را مجهول کنید. (با همین زمان و شخص) ب) هر یک از واژه های مشخص شده از نظر ساختمان چگونه اند؟ پ) فعل جمله ی آخر ساده است یا مرکب ؟ چرا؟ ت) تجزیه‌ی اول و تجزیه‌ی دوم واژه‌ی « خودخواهی » را بنویسید. ث) فعل « می آفرید » را به صورت مضارع التزامی بنویسید. (با حفظ شخص)	۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵
	۸- نمودار جمله ی « خاطرات تلخ و شیرین زندگی ، پیمانه ی حیات آدمی را پر می سازند. » را رسم کنید و اجزای اصلی آن را نشان دهید.	۱
	۹- با توجه به متن زیر : ... به تهران آمدم ولی روحم در ایل در میان کوه های سبز و سفید ، در چادرِ سیاه و کنارِ آن چشمه باقی ماند. الف) واژه ی مشخص شده کدام نقش تبعی را نشان می دهد؟ ب) یک صفتِ مضاف الیه در متن پیدا کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵
	۱۰- در عبارت زیر چه نوع حذفی دیده می شود؟ مور ، چه می داند که بر دیواره ی اهرام می گذرد / یا بر خشتی خام.	۰/۵
	ت) نگارش (٥ نمره) ۱-جملات زیر را ویرایش کنید: الف) عدم بارندگی در کمبود آب های زیرزمینی بی تأثیر نمی باشد. ب) این موضوع ساده ای است که مشمول حال هر انسانی در هر زمان می شود .	۰/۵ ۰/۲۵
	۲- نوشته های تحلیلی حاصل ..... و نوشته های تحقیقی بر اساس ..... هستند.	۰/۵
	۳- در نوشته‌ی زیر که بخشی از زندگی‌نامه‌ی گاندی است، نویسنده برای خارج نمودن نوشته از حالت عادی از چه شیوه ای استفاده کرده است؟ « اصلاحگر بود یا قدّیس یا سیاستمداری بی پروا؟ در نظر بیش تر جهانیان گاندی اصلاحگری انقلابی بود که پیروانش در وی چون قدّیسی می نگریستند. »	۰/۲۵
	٤- «نمایه» به عنوان یکی از منابع فرعی تحقیق، در برگیرنده‌ی چه اطلاعاتی است؟	۰/۵
	٥- بیت زیر را بازگردانی نمایید: « پسندی که شهری بسوزد به نار اگرچه سرایت بود در کنار »	۱
	٦- نویسندگان از شیوه های مختلفی برای ساخت طنز استفاده می کنند که اساس همه‌ی آنها ..... است.	۰/۵
	۷-در ضرب المثل « دهنه ی جیبش را تار عنکبوت گرفته » زبان طنز به انتقاد از چه کسانی می پردازد؟	۰/۵
	۸- به کمک عناصر و عوامل زیبایی آفرینی جمله‌ی زیر را به یک نثر ادبی و هنری تبدیل نمایید. (حداقل یک بند ۳ سطری) « سپیده در آسمان نمایان گشت ...»	۱
	«موفق باشید» جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: **زبان فارسی (۳)**	رشته: **علوم تجربی – ریاضی فیزیک**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: **۸ / ۳ / ۱۳۸۵**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**	***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) زبان شناسی (٤ نمره) ۱- الف) رعایت ننمودن قواعد نحوی ب) رعایت ننمودن قواعد هم نشینی (هر قسمت ۰/۲۵ نمره) ۲- ص + م + ص + م (۰/۲۵) (۰/۲۵) ۳- الف) افتان (۰/۲۵) ب) خیزان (۰/۲۵) ٤- تنها (۰/۲۵) ۵- دستور : تغییر معنا داده . (۰/۲۵) کیسه: بدون تغییر معنا تا امروز باقی مانده. (۰/۲۵) دستار : از زبان خارج گشته است. (۰/۲۵) ٦- نقش محمل اندیشه (۰/۵) ۷- قواعدی که جزء نظام زبان نیستند بلکه به نظریه ها و علوم و فنون ادبی تعلق دارند. یا : قواعدی که در چارچوب سنّت ها و روش هایی عمل می کنند که زبان مربوط نمی شوند بلکه به ادبیات و پیشینه‌ی آن ربط پیدا می کنند. (۰/۵) ۸- سعید تمام خانه را به دنبال او گشت. (۰/۲۵) (باید دقت شود که فعل گشت، یک بار به عنوان فعل خانه از گرد و غبار سیاه گشت. (۰/۲۵) تام و یک بار به عنوان فعل ربطی به کار رود.)	۴
	ب) بیاموزیم و املا (۳ نمره) ۱-برائت و بیزاری (۰/۲۵) ترقی و انتصاب (۰/۲۵) صرّه ی دینار (۰/۲۵) آب های تحت الارضی (۰/۲۵) ۲- الف) (۰/۲۵) طوفان (۰/۲۵) ۳- الف) پاکان (جمع) (۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر ب) استوار (۰/۲۵) پ) گُمان (۰/۲۵) ت) ی (ما قبل آخر) (۰/۲۵) ٤- خانه (ابدال) (در صورتی که دانش آموز واژه ی « همسایه » را نیز در پاسخ ابدال نوشته باشد نمره منظور گردد.) (۰/۲۵) خانه ی همسایه یا همسایه ی من (افزایش) (۰/۲۵)	۳
	پ) دستور (۸ نمره) ۱-/ پ / ـِ / ی / م /ا / ن / (۰/۵) ۲- ٤ تکواژ (۰/۲۵) ۳- الف) چشمه (۰/۲۵) ب) گواراترین (صفت عالی) (۰/۲۵) ها (علامت جمع) (۰/۲۵) ٤- ۱۳ واژه (۰/۲۵) ۵- زمانه (۰/۵) ٦-با چشمان گشاد(۰/۲۵) چون گروه قیدی است یا چون فعل به آن نیاز ندارد. یا هر توضیح مناسب دیگر. (۰/۵)	۸
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی – ریاضی فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۸ / ۳ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۷- الف) پاشیده شده بودند.(۰/۵) ب) کاروان (ساده) (۰/۲۵) شادی (مشتق) (۰/۲۵) سرسختانه (مشتق مرکب) (۰/۲۵) پ) ساده (۰/۲۵) چون می توان آن را گسترش داد . یا هر توضیح مناسب دیگر. (۰/۵) ت) خودخواه + ی (۰/۲۵) خود + خواه (۰/۲۵) ث) بیافریند (۰/۵) ۸- 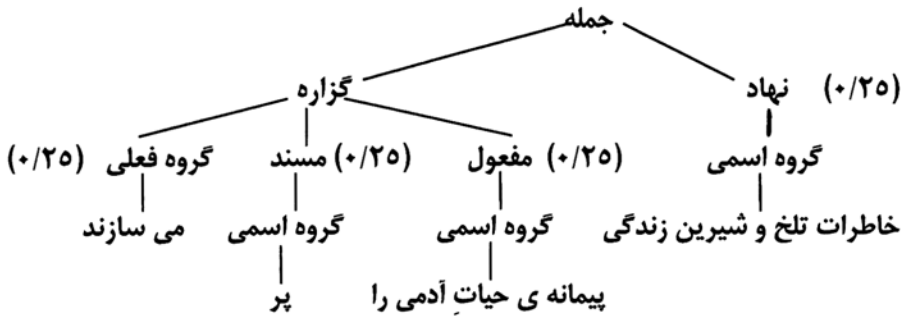 (توجه : ذکر اجزای اصلی برای منظور کردن نمره کافی است.) ۹- الف) معطوف (۰/۲۵) ب) آن یا سبز (۰/۲۵) ۱۰- حذف به قرینه ی لفظی (۰/۵) («او» در جمله ی دوم یا فعل «می گذرد» در پایان عبارت)	
	ت) نگارش (۵ نمره) ۱-الف) عدم بارندگی : نبود بارندگی ..... می باشد: نیست (هر قسمت ۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر. ب) مشمول : شامل (۰/۲۵) ۲- تأملات درونی (۰/۲۵) پژوهش ما و یا دیگران (۰/۲۵) یا هرتوضیح مناسب دیگر. ۳- آغاز زندگی نامه با طرح یک سؤال (۰/۲۵) ٤- فهرست کامل مقالات (۰/۲۵) و کتاب های تازه (۰/۲۵) ٥- آیا راضی هستی که شهری در آتش بسوزد امـّا به خانه‌ی تو آسیبی نرسد. (یا هر شکل صحیح دیگر) (۱ نمره) ٦- بر هم زدن عادت ها (۰/۵) ۷- افراد خسیس (۰/۵) ۸- نظر همکاران محترم در این بخش صائب است. (۱ نمره)	۵
	جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com